

2026Z00783

(ingezonden 19 januari 2026)

Vragen van de leden Piri en Westerveld (beiden GroenLinks-PvdA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Asiel en Migratie over het lot van de Jezidi's

Bent u bekend met het bericht "Beter op straat in Nederland dan terug naar Irak' – nieuw landenbeleid doet de hoop van jezidi's op asiel vervliegen"? [1]

Bent u het eens met Houman Oliaei, de Amerikaanse antropoloog die in het artikel bewijs aanlevert dat "Irak voor de jezidi's geen veilige haven is om naar terug te keren"? Zo nee, waarom niet?

Is het kabinet nog dezelfde mening toegedaan als voormalig minister van Justitie en Veiligheid Yesilgöz "dat er voldoende feiten zijn vastgesteld om te kunnen stellen dat IS zich hoogstwaarschijnlijk schuldig heeft gemaakt aan genocide"?[2] Zo nee, waarom niet?

Bent u bekend met het feit dat de genocide in 2014 geen geïsoleerd incident was maar dat geweld tegen Jezidi's een terugkerend fenomeen is en dat de bescherming van de Jezidi's in Irak nauwelijks verbeterd is? Erkent u dat erkenning van dit feit een voorwaarde is om dit in de toekomst te voorkomen?

Is het kabinet nog steeds van mening "dat Jezidi's in Irak in een kwetsbare positie verkeren"?[3] Kunt u toelichten wat deze kwetsbare positie inhoudt?

Bent u van mening dat de VS een cruciale rol speelde in de toegang tot basisvoorzieningen in de ontheemdenkampen onder Koerdisch gezag en in de wederopbouw van Sinjar?

Deelt u de mening dat het wegvallen van de Amerikaanse steun sinds het aantreden van president Trump de kwetsbare positie van Jezidi's in Irak nog verder heeft verslechterd? Zo nee, waarom niet?

Bent u bekend met het gebrek aan publieke diensten die beschikbaar zijn voor mensen in Sinjar, inclusief een groot gebrek aan mentale gezondheidszorg voor mensen met trauma's als gevolg van de genocide?

Bent u bekend met het gebrek aan humanitaire hulp en ontwikkelingsgelden om publieke voorzieningen te versterken?

Bent u het eens met de constatering van het Thematisch ambtsbericht Irak uit november 2025 dat "88 procent van de binnenlands ontheemden die terugkeerden naar Sinjar onder zware leefomstandigheden" leeft?[4] Zo nee, waarom niet?

Bent u het eens met de constatering van datzelfde ambtsbericht dat het terugtrekken van verschillende (internationale) humanitaire hulporganisaties resulteerde in "een gebrek aan

basisvoorzieningen, gebrek aan medische zorg, gebrek aan psychosociale ondersteuning en slechte leefomstandigheden in de kampen"?

Bent u bekend met het feit dat de Irakese overheid afgelopen mei 19.000 gevangenen, waaronder voormalige leden van IS, heeft vrijgelaten na de aanneming van een nieuwe Amnestiewet?[5]

Ziet u risico's voor Jezidi's in Irak na de vrijlating van deze voormalige leden van IS? Zo nee, waarom niet?

Vindt u dat, alles meewegende, de positie van Jezidi's in Irak dit jaar is verbeterd of verslechterd? Kunt u uw antwoord toelichten?

Wat vindt u van de stelling van de UNHCR, die stelt dat leden van religieuze en etnische minderheidsgroepen uit betwiste gebieden als Sinjar waarschijnlijk internationale bescherming behoeven en oproept hen niet naar hun oorspronkelijke woongebieden terug te sturen?[6]

Gezien al het bovenstaande, deelt u de mening dat in het Nederlandse asielbeleid de beschermingsbehoefte van de Jezidi's moet worden onderkend en hierbij in aanmerking moet worden genomen dat er in de regel geen sprake is van een redelijk vestigingsalternatief in Irak en dat de Koerdische Autonome Regio niet als 'normale woon- en verblijfplaats' geldt voor binnenlands ontheemden? Zo nee, waarom niet?

Kunt u bovenstaande vragen elk afzonderlijk beantwoorden?

[1] NRC, 12 december 2025, 'Beter op straat in Nederland dan terug naar Irak' – nieuw landenbeleid doet de hoop van Jezidi's op asiel vervliegen' (<https://www.nrc.nl/nieuws/2025/12/12/beter-op-straat-in-nederland-dan-terug-naar-irak-nieuw-landenbeleid-doet-de-hoop-van-jezidis-op-asiel-vervliegen-a4914579>)

[2] Kamerstuk 27 925, nr. 939

[3] Kamerstuk 19 637, nr. 3393

[4] Rijksoverheid, 7 november 2025, 'Thematisch ambtsbericht Irak november 2025' (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2025/11/07/thematisch-ambtsbericht-irak-november-2025>)

[5] AP, 13 mei 2025, 'Iraq says more than 19,000 prisoners have been released under a new amnesty law' (<https://apnews.com/article/iraq-amnesty-prisons-released-islamic-state-sunnis-12fc9bfeb9f3826de901bbfcb9c13a17>)

[6] UNHCR, 30 januari 2024, 'International Protection Considerations with Regard to People Fleeing the Republic of Iraq, Update I'

(<https://www.refworld.org/policy/countrypos/unhcr/2024/en/147247>)